

medens de øvrige Partier i Finansudvalget slutter sig til det. For mig staar Sagen saaledes; at Forslaget er vel motiveret, saa at jeg for mit Vedkommende vilde have kunnet slutte mig til det i den Skikkelse, hvori det er fremsat, men er gaaet med til at slutte mig til det i den ændrede Form, det faar ved Ændringsforslag Nr. 162 c. gennem den der foreslaede Anmærkning, som blot bevirker, at Bevillingen paa 65,000 Kr. i Stedet for at gaa direkte ud af Statskassen kommer til at gaa ud af det kgl. Teaters Kasse og derved maaske indirekte ud af Statskassen derigennem, at Statskassen er nødt til at betale Teatrets Underskud, hvis da ikke Beløbet paa den Maade, som den sidste ærede Taler mente, kan blive indvundet af Teatret selv.

Ligeledes skal jeg i Korthed slutte mig til det Ændringsforslag, som er stillet under Nr. 183 om Aarhus Teater, og til den meget indtrængende Anbefaling, som blev fremsat af den ærede Ordfører (Laurson) paa det forslagsstillende Mindretals Vegne. Jeg finder ogsaa, at det vil være ganske i sin Orden at yde de Bestræbelser, som i denne Henseende er udfoldede i Landets næststørste By, Statens Støtte. Jeg har ikke større Frygt for de Konsekvenser, som vil fremkomme derved; det vil vel ikke blive noget stort Antal danske Byer, hvor man er i Stand til at præstere noget lignende som i Aarhus. Det forekommer mig naturligt, at Staten støtter det Dannelsesmiddel, Teatret er, i saa vidt Omfang, som det er rimeligt; og det forekommer mig rimeligt at yde det en Støtte i den næststørste By i Landet.

Det Ændringsforslag, jeg særlig vil gøre en Bemærkning til, som i øvrigt heller ikke skal blive lang, men som jeg specielt er kaldet til at gøre, er Ændringsforslag Nr. 150, som jeg jo er ene om at stille. Det drejer sig om at yde et Tilskud til de højere Skoler i København, Frederiksberg og Gentofte Kommune paa 137,000 Kr. At jeg har stillet Ændringsforslaget, er, som ærede Medlemmer vil vide, foranlediget ved et Andragende til Regering og Rigsdag om at faa en saadan Bevilling. Det er lykkedes for et Par Aar siden at opnaa Støtte fra de paagældende Kommuner, og det har i sin Tid fra Statens Side været fordret, at naar man skulde støtte den højere Skole her i Hovedstaden og Omegn, maatte Kommunerne gøre Begyndelsen. De har gjort Begyndelsen; i Finansaarene 1911—12, 1912—13 og 1913—14 har Kommunerne her ydet: København 160,000 Kr., Frederiksberg 78,000 Kr. og Gentofte Kommune

36,000 Kr. til disse Skoler, tilsammen 274,000 Kr. Da nu Betingelsen fra Statens Side har været, at Kommunerne skulde gøre Begyndelsen, og da det menes at være en Betingelse fra Kommunernes Side, at Staten ikke udebliver med sit Tilskud, men at Kommunerne vil blive løst fra deres Tilskud, dersom Staten ikke yder noget saadant, har man fra de forenede Skoler meget indtrængende søgt om, at der i Aar maatte blive bevilget et Tilskud, som saa kunde sættes til det ret beskedne Beløb af Halvdelen af Kommune-tilskuddet, altsaa 137,000 Kr. Naar jeg kalder det et ret beskedent Beløb, er jeg forberedt paa, at flere Medlemmer paa Forhaand maaske vil mene, at det ikke kan være rigtigt. Men jeg tror dog, jeg har nogen Ret til at kalde det et beskedent Beløb, da Stat og Kommune her i Landet til Folkeskoleundervisningen yder 24 Mill. Kr. — i Virkeligheden er Beløbet endda noget større, men jeg vil holde mig til de 24 Mill. Kr. Der er 377,000 Elever i disse Skoler, og det vil sige, at der til Skolen i alt ydes 64 Kr. pr. Elev; deraf yder Staten 16 og Kommunen 48 Kr. Staten yder altsaa gennemsnitlig for hele Landet 16 Kr. pr. Elev til Folkeundervisningen, men den yder til København kun 10 Kr. pr. Elev. Altsaa, allerede med Hensyn til Folkeskoleundervisningen er København forurettet i Sammenligning med det øvrige Land, idet København faar ringere Tilskud, uagtet Københavns Kommune yder langt mere til Skolevæsenet end de øvrige Kommuner. Det viser sig, at de 50,000 københavnske Kommuneskolebørns Undervisning koster 5½ Mill. Kr., og at Københavns Kommune udreder 110 Kr. pr. Barn, hvoraf den fra Staten altsaa kun faar de 10 Kr. Nu er den offentlige Skole en udmærket Institution, og jeg har selv ved tidligere Lejligheder her i Tinget udtalt mig med megen Sympati for noget saadant, som man har i Sverige, nemlig en Udvidelse af det offentlige Skolevæsen til at omfatte ogsaa de højere Skoler, saa at det offentlige egentlig stillede det hele Skolevæsen gratis eller næsten gratis til Befolkningens Raadighed. Nogen Modstander af det offentlige Skolevæsen er jeg altsaa paa ingen Maade, tværtimod; men selv om vi fik et Skolevæsen som det svenske, vilde jeg være en absolut Modstander af, at det skulde være en Tvangsskole, et Statsmonopol, men der maatte være Frihed for de Borgere, der ønskede det, til at sende deres Børn i en anden Skole end den, som Kommunen eller Staten stillede til Raadighed. Det betragter jeg som et naturligt Frihedskrav.